

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 41.

1939. február 21., kedd.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Bucuresti:

Usborne angol altengernagy február 21-én Bucuresztbe érkezik, ahol több napot tölt. Látogatásokat tesz Bucuresztben, majd előadást tart.

London:

A Financial Times diplomáciai szerkesztője közli, hogy az angol kormány folytatja külkereskedelmének átszervezését oly módon, hogy az angol-német tárgyalások befejezése után hasonló tárgyalásokat folytasson a közép- és délkelet-európai államokkal. A Reuter-ügynökség jelentése szerint az angol-német előzetes kereskedelmi tárgyalások során semmiféle korlátozásról nem lesz szó, mert közben kialakul a helyzet és így fogják rendezni a két ország befolyási zónáját a világpiacokon.

Sidney:

Mac Ewen ausztráliai belügyminiszter bejelentette a képviselőházban, hogy Garret helyettes belügyi államtitkár a közeli napokban Londonba utazik az európai menekültek ausztráliai kivándorlásának irányítására. Az intézkedés célja a kivándorlási eljárás meggyorsítása. Eddig ugyanis a kivándorlók kérvényei hónapokon át ide-oda dobálódtak. Most a helyettes államtitkár felhatalmazást kap, hogy a helyszínen azonnal megrostálja a kérvényezőket. A végső döntést azonban a kormány tartja fenn magának.

Beyruth:

A szíriai kormány lemondása következtében egyes vidékeken súlyos összetűzések voltak. Főként Lattacia tartományban, amely eddig sohasem ismerte el a francia gyarmati tartományokat. Lattacia hír szerint kikiáltotta a függetlenségét. Az összetűzéseknek eddig 3 halottjuk és sok sebesültjük van. Beyruthban az összes üzletek zárva tartanak.

Páris

(Rador.) Azana spanyol köztársasági elnök levelet kapott Negrin köztársasági kormányelnöktől, amelyben a miniszter elnök arra kérte, hogy amennyiben lehetőség nyílik, utazzék Madridba. Negrin közölte, hogy a köztársasági területen a közrendet biztosították. Azana elnök válaszában újból közölte a fegyverszünetre vonatkozó javaslatát. Az elnök közvetlen környezetében az a vélemény alakult ki, hogy Negrin hajlandó lemondani, ha a nemzetiek biztosítékot nyújtanak arra, hogy a köztársaságiakkal szemben nem alkalmaznak megtorlásokat.

Hága:

Hivatalosan jelentik, hogy május 23-án Vilma holland királynő meglátogatja Lipót belga királyt. A holland királynő három napig marad a belga fővárosban.

Berlin:

Asthon Owatkin az angol külügyi hivatal gazdasági szakértője hír szerint ezen a héten Berlinbe utazik. Hivatalosan hangoztatják, hogy utjának nincs különösebb jelentősége.

Newyork:

La Guardia polgármester a German American Bund newyorki nemzeti szocialisták gyűlésére, amelyet a Madison Square Gardenben tartanak, 1327 rendőrt rendelt ki. A jobboldaliak névtelen leveleket küldöttek a polgármesternek és közölték, hogy az arenát több helyen aláaknázták. A rendőrség átkutatva a helyiséget, azonban semmit sem találtak. A jobboldaliak által küldött levelek sem voltak egyébek üres fenyegetéseknél.

Öfelsége válasza a Magyar Népközösség hódoló táviratára

Kolozsvárról telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója. A romániai Magyar Népközösség február 11-én tartott gyűlésén gróf Bánffy Miklós, a Népközösség elnökének javaslatára, hódoló táviratot küldtek Öfelsége II. Carol királynak. Az uralkodó választávirata ma érkezett meg Kolozsvárra gróf Bánffy Miklós címére. A távirat szövege az alábbi:

„Köszönetet mondok azokért a meleg és hódoló érzésekért, amelyeket a Magyar Népközösség nevében kifejezett. Carol.”

Nicolae ortodox metropolita és Alexandru görögkatolikus metropolita együttes felhívása!

Bucurestiből jelentik: NICOLAE, Erdély görög keleti és ALEXANDRU, Erdély görög katolikus metropolitája tegnap Erdély, Bánság, a Körösvidék és Máramaros klérusához és román népéhez a következő közös felhívást intézte:

— Február 27-én lesz egy éve annak, hogy Öfelsége Carol király legmagasabb aláírással szentesítette az új alkotmányt, amely magasztos lelkeből származott. Mi, az erdélyi román egyházak felei elérkezettnek láttuk a pillanatot, hogy ezzel kapcsolatban hiteinkhez szóljunk.

— Szeretett lelki gyermekeink! Az elmúlt év elején sok zavart tapasztalhattunk nálunk, testvérháborúval kellett számolnunk, amely gyengítette erőnket. Nem volt kormányzati határozottság, nem létezett megfelelő személy, tekintély, erkölcsi érték és törvény, de magát az alkotmányt is kétségek fenyegették. Ilyen módszerekkel pedig az ország ügyét nem lehetett előbbre vinni. Már pedig éppen ebben az időszakban, kevéssel a nemzeti egyesülés után, minden erőnket egyesíteni kellett volna egy olyan közös mozgalomban, amely a nemzet és az állam megerősödését célozta volna.

— A mindenható jósa és Öfelsége II. CAROL király bölcs előrelátása azonban megajándékozott bennünket új korszakkal. Öfelsége Carol király megővta az országot a zavaroktól és olyan mozgalmat indított utnak, amely egyesítette magában az összes románokat. Bennünket is áthat az egységértartozásnak ama érzése, amely az új alkotmányt jellemzi és éppen ezért felhívjuk az áldott Erdély népet: ünnepelje meg az új alkotmány első évfordulójának napját, február 27-én, Gyulafehérváron, a nemzeti szent megvalósulások várójában. Ezen a napon az egész Románia élvezheti egy esztendő munkájának gyümölcsét. Ezen a napon minden város, minden falu ünnepelni fog, úgy amiként illik is ez ahhoz a naphoz, amely a nemzeti egyesülés kimondása óta a legpompásabb román győzelem évfordulója.

— Erdélynek, a nemzeti hagyományok Erdélyének minél fényesebben meg kell ülnie ezt az ünnepnapot, amely kivívotta a testvériség és az újjáébredés kapuját.

— Szeretett román népiünk! A mi ősi, szent egyházainknak most is ott kell állnia a béke és a testvériség szolgálatában, mint min-

dig. Mindenki tisztában van azzal, hogy ha nemzetünk életében jelentős esemény történt, akkor mindig ott állott egyházunk segítő szándékával és áldásával. Ma minden eddiginél szükségesebb, hogy az egyház kivége részét a Nemzeti Ujjászületés Frontja kiépítésében, annál is inkább, mert ez nem politikai jellegű mozgalom, hanem főképpen erkölcsi jelentőségű és a lelki mélységekre hivatkozik. Anyai szeretettel hívja ezért Általunk az Egyház minden fiát a béke és jóakarát ezen ünnepére.

— Ez az óra különös mértékben parancsolja, hogy összegyűjtsük seregeinket.

Amikor annyi külső veszély fenyeget, mindnyájan egytől-egyig kötelesek vagyunk a mi okos Királyunk segítségére lenni, hogy Nemzetének jövőjét boldog partok felé kormányozza. Kell, hogy mindkét karunkat kitérve fogadjuk Öfelsége, valamint felvilágosodott tanácsadói megmentő gondolatát, hogy ezzel is bizonyítsuk a kiáltód előtt acélos egységünket és összefartozardóságunkat, mely képes ellenállni bármely fenyegetésnek.

— Szeretett Papjaink és Hivünk! A nűspöktől a bocskorig mindnyájan találkoznunk fogunk Gyulafehérváron, mindnyájan román testvérek, akiket a román testvériség mindennél jobban és mindennél beszédesebben köt össze.

— Gyülekezetek Főpásztoraitok köré, jertek nyílt szívvel, hogy őseink hagyományai szerint együtt imádkozzunk az Éghez, mely megértő Anyja az Országnak, II. Carol királynak.

— Azon meggyőződésben, hogy a Nemzeti Ujjászületés, melyet mindnyájan óhajtunk, csak akkor valósul meg és csak akkor lesz állandó, ha annak alapjai lelkiünk pillérei lesznek: minden lelki testvérünket felhívjuk, hogy hallgasson lelküismerete parancsára, valamint a mai idők parancsoló szavára és jöjjön el a román lélek ezen nagy ünnepére.

— Főpásztori áldásunk hozzon lelketekbe megnívogvást és erősítse szíveteket a Nemzet, az Ország és Király iránti szeretetben.

— Kelt szebeni és balázsfalvi metropoliták palotájukban 1939. február 18.

NICOLAE,

Erdély ortodox metropolitája,

ALEXANDRU,

Erdély görög katolikus metropolitája.

Megkezdődött Bucurestiben a Balkán-konferencia

„Minden igyekezetünkkel a béke biztosításán munkálkodunk“

Bucurestiből jelentik: A balkáni egyezményt aláírt államok értekezlete, amelynek munkájában egy miniszterelnök s három külügyminiszter vesz részt, ma kezdődik meg Bucurestiben. A jelentős értekezleten **Gafencu Grigore** külügyminiszter elnököl és a tanácskozás munkájában résztvesz **Metaxas** görög miniszterelnök, **Saraciuoglu** török külügyminiszter, **Czinczar-Markovics** jugoszláv külügyminiszter.

A mai értekezlettel kapcsolatban a fővárosi **Timpul** című lap a következőket írja: A négy ország összetartása a nemzetközi béke védelme érdekében tényleges erőt képvisel. A négy állam közötti együttműködés rendkívüli értéket képvisel Európa eme részében.

Saraciuoglu, a török kormány külügyminisztere felesége kíséretében tegnap délután **Giurgiu**-nál lépett az ország területére. A külügyminisztert a bucurestij török követ fogadta, megjelent a fogadtatáson **Gafencu** külügyminiszter képviselőjében **Zaborovszky** követesi tanácsos is.

Czinczar-Markovics jugoszláv külügyminiszter, aki szintén tegnap érkezett meg Bucurestibe, nyilatkozott az újságírók előtt és egyebek között a következőket mondta:

Kimélyítik a Balkán-államok kapcsolatait

Bucurestij. A Balkán-szövetség ötödik konferenciáját hétfőn délelőtt nyitották meg a jegyzőkönyv felfektetésével. **Metaxas** görög miniszterelnök tegnap reggel beírta nevét a királyi palota fogadókönyvébe. Egy órával később követte **Saraciuoglu** török és **Czinczar-Markovics** Sándor jugoszláv külügyminiszter. A három Balkán állam megbízottja sorra meg látogatta **Miron Cristea** dr. patriarcha miniszterelnököt és **Grigore Gafencu** külügyminiszter is fogadta a három szövetséges állam képviselőit, akik fél 2 órakor **Gafencu**-nál villásreggelin voltak hivatalosak.

A Balkán konferencián **Grigore Gafencu** román külügyminiszter elnököl s ezen résztvesznek **Metaxas** görög miniszterelnök és külügyminiszter, **Sukru Saraciuoglu** török külügyminiszter, **Czinczar-Markovics** szerb külügyminiszter. A magas vendégek vasárnap este érkeztek Bucurestibe és ez alkalomból az északi pályaudvar lobogódiszt öltött. A vendégek megérkezésük után elhaladtak a díszegyenruhába öltözött csendőrszázad sorjára előtt. Hétfőn délután fél 2 órakor **Gafencu** külügyminiszter villásreggelit adott vendégei tiszteletére, a délután folyamán pedig visszadta a látogatást. Az értekezlet megkezdése előtt a vendégek megkoszorúzták az ismeretlen katonai síremlékét. Este **Grigore Gafencu** külügyminiszter vacsorán látta vendégül a külföldi államférfiakat, az itt elhangzott pohárköszöntőket a román rádió állomások 22 órakor közvetítették.

Hétfőn délután 12 órakor tartotta a Balkán-konferencia sajtóértekezlete megnyitó ülését a kereskedelmi kamara dísztermében. **Eugen Titeanu** propaganda alminiszter üdvözölte a megjelent görög, török és jugoszláv vendégeket. **Titeanu** miniszter megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy ezek az értekezletek a kölcsönös megismerés leghatékonyabb módjai. Utána **Sandulescu**, a román sajtókielégítő képviselője beszélt. Az ülést a török kiküldött felszólalása zárta be.

A pohárköszöntők

Grigore Gafencu és felesége által a vendégek tiszteletére adott ebéden elsőnek Románia külügyminisztere szólalt fel, aki beszéde során üdvözölte a vendégeket, megemlékezvén azokról a szoros kapcsolatokról, amelyek a Balkán-szövetség államait a mai zürzaváros világban egyesítik.

A külügyminiszter kifejtette a béke szükségességét, majd rámutatott arra, hogy a legutóbbi ankarai Balkán-konferencia óta történt események az általános béke érdekében még közelebb hozták egymáshoz a szövetségeseket.

— *Meg vagyok győződve arról, hogy ezek a találkozók újabb szeméremköveknek abban az őszinte baráti láncban, amely Romániát és Jugoszláviát egymáshoz kapcsolja.*

Ankarai jelentések szerint a török hivatalos körök meg vannak győződve arról, hogy a résztvevő államok között teljes összhang lesz a bucurestij értekezleten. Azt hangsúlyozták, hogy a résztvevő államok, Románia, Törökország, Jugoszlávia és Görögország hiük maradnak a kötött egyezményhez.

Metaxas görög miniszterelnök és **Czinczar-Markovics** jugoszláv külügyminiszter, akik a bucurestij Balkán értekezletre utaztak, tegnap különvonattal átutaztak Temesváron. A negyedik kerületi állomáson hivatalos jellegű fogadtatást ugyan nem rendeztek, de ennek ellenére megjelent **Marta Alexandru** dr. királyi helytartó, **Sava Cornel** rendőrségi kerületi vezérfelügyelő, valamint **Mateescu** Matei ezredes, a csendőrség és a rendőrség parancsnoka, **Pop Camil** rendőrségi felügyelő a magas vendégeket elkísérte Bucurestibe. A görög és jugoszláv vendégek rövid temesvári tartózkodásuk alatt nem hagyták el a különvonatot.

Ez a szövetség azon munkálkodik, hogy közelebb hozza egymáshoz a nagy és kis nemzeteket.

— *Az a vágyunk — mondta a külügyminiszter, — hogy az országaink életét biztonságát szolgáló kérdéseket megoldjuk és minden igyekezetünkkel a béke biztosításán munkálkodjunk. Azon leszünk, hogy biztosítsuk a rendet, hogy ezáltal országaink szabadon teljesíthessék nemzeti hivatásukat.*

A külügyminiszter ezután idézte Attatürk, az elhunyt köztársasági elnöknek a Balkán-szövetség jövőjére vonatkozó bizalomteljes szavait, megemlékezvén róla, hogy néhány hónappal ezelőtt **Carol** király személyesen is megismerkedett az elhunyt elnökkel, akit igen nagyra becsült és aki felelhetetlen benvomást tett Románia uralkodójára. Felemlítette azután az elmúlt évi Balkán-konferenciát, amelyen **Metaxas** görög miniszterelnök elnökölt, valamint a szaloniki egyezményt, amelyet Bulgáriával kötöttek. Ez a körülmény is bizonyítja, hogy

a Balkán-szövetség célja az, hogy egyesülésre szólítson fel más népeket is.

Kitért a miniszter ezután belgrádi utjára is, amikor megvizsgálták a két országot érintő kérdéseket és ennek során megállapítást nyert, hogy a két országot barátságos megértés kapcsolja egybe. Ezután a görög, a jugoszláv király, **Pál** régensherceg, a török köztársasági elnök, valamint a magas vendégek egészségére emelte poharát.

Gafencu beszédére **Metaxas** görög miniszterelnök felelt, aki köszönetét fejezte ki azért a meleg fogadtatásért, amelyben őket részesítették, majd

csodálattal adózott azon megvalósítások és sikerek iránt, amelyeket a román nép **Carol** király nemes buzdítására elért.

Metaxas miniszterelnök ezután Attatürk egyéniségét méltatta, aki egyike volt a Balkán-szö-

vettség megalapítóinak. Kijelentette ezután, hogy felesleges újból hangsúlyozni, hogy a Balkán-szövetségnek nincsen támadó jellege és hármely népnek nyitva áll az út az együttműködésre.

— *Nem fogunk aláírni új egyezményeket — mondotta Metaxas — mert felesleges megerősíteni az eddigieket.*

Nincsen annál erősebb kötelesség, mint a négy nemzetnek az az órája, hogy a véglegesen megvont határokat biztosítsa.

Politikánk továbbra is az általános béke ügyét szolgálja, ezt bizonyítja a kölcsönös megértés alapján Bulgáriával megkötött szaloniki egyezmény is. A mai nehéz időkben és a holnapi bizonytalanságokkal szemben a Balkán-szövetség nagy mértékben hozzájárul a béke biztosításához.

A görög miniszterelnök ezután a békét élette, majd **Ófelsége** II. **Carol** király, **Grigore Gafencu** és felesége egészségére ültette poharát.

Ófelsége II. **Carol** király udvarnagyi hivatalának közlése szerint az Uralkodó kihallgatáson fogadta Görögország, Törökország és Jugoszlávia külügyminisztereit.

London. (Rador.) A Times tegnapi számában vezércikkben foglalkozik a Balkán-szövetség bucurestij konferenciájával és kiemeli annak rendkívüli fontosságát. A négy hatalom különböző napirenden lévő kérdésekkel foglalkozik és a lap szerint az lesz a határozat, hogy a négy ország nem kíván ideológiai harcokba bocsátkozni és meg akarja óvni függetlenségét és ezért a Balkán-szövetség államaival még jobban ki fogják mélyíteni együttműködésüket.

Berlinből jelentik: A német lapok élénken foglalkoznak a Balkán konferenciával és megállapítják, hogy új, egészséges szellem honosodott meg Európa keleti részében. A Frankfurti Zeitung cikkében fejtegeti, hogy a balkáni államok tartózkodása azzal magyarázható, hogy függetleníteni akarják magukat a nagy hatalmi befolyásoktól, nehogy a hatalmi érdekek játéklabdái legyenek. Emelést tesz a balkáni államok barátságos magatartásáról Magyarországra iránt és feltárja, hogy ez is az európai béke érdekében történik.

Gafencu varsói látogatása után Beck Londonba utazik

London. Több angol lap, így a Sunday Express beszámol arról, hogy az angol kormány meghívja a legközelebbi napokban **Beck** lengyel külügyminisztert Londonba. Diplomáciai körökben remélik, hogy a vele folytatandó megbeszélések ténylegesen hozzá fognak járulni a politikai helyzet tisztázásához. A Times is közli ezt a hírt és megjegyzi, hogy **Beck** ezredes a közelmúltban **Hitlerrel**, majd **Ribbentrop** külügyminiszterrel tárgyalt, utána a legközelebbi napokban **Ciano** olasz külügyminiszter lesz a vendége és végül **Gafencu** külügyminiszter tesz látogatást nála. Varsóban Ennél fogva a Chamberlainnal és **Halifax** faxxal való tanácskozása valószínűleg mindkét fél számára értékes eredményeket érhet el. A megbeszélések során érinteni fogják a Lengyelországból kivándorló zsidók kérdését. Szerepel még a tárgyalások során Lengyelország hozzájuttatása nyersanyag forrásokhoz és végül kölcsön nyújtása is a lengyel fegyverkezés meggyorsítása érdekében. Hír szerint mindezek ellenében Lengyelország hajlandó lenne együttműködni Angliával és Franciaországgal.

Dragomir kisebbségi miniszter jár közben az Erdélyi Múzeum Egylet ügyében

Kolozsvárról telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Vasárnap délelőtt 11 óral kezdettel tartotta meg közgyűlését nagy érdeklődés mellett az unitárius püspökség dísztermében az Erdélyi Múzeum Egylet. A közgyűlést báró **Jósika János** alelnök nyitotta meg és elnöki beszámolójában rámutatott a múlt év augusztusában megjelent kisebbségi statútum 27-ik szakaszának fontosságára. A kisebbségi statútum említett szakasza alapján remény van arra, hogy az Erdélyi Múzeum Egylet régen huzódó ügye rendezést nyer.

A régen huzódó ügy mielőbbi rendezése érdekében báró **Jósika János** egyébkénti megbeszélést folytatott már **Dragomir Silviu** dr. kisebbségi miniszterrel is, aki közbenjárását megígérte.

Az elnöki beszámoló elhangzása után **dr. Kántor Lajos** főtitkár ismertette az egyesület elmúlt évi működését, **György Lajos** dr. beszámolója után pedig **Husz Ödön** a számvizsgálóbizottság jelentését ismertette, utána **Szabó Márton** pénztáros tette meg jelentését.

Roosevelt váratlanul visszatért az amerikai flotta hadgyakorlatairól

London. Lapjelentések szerint Roosevelt, az Egyesült-Államok elnöke megszakította üdülési szabadságát.

Az elnök, mint ismeretes, pihenőjét egy gőzhajón töltötte, és egyben résztvett az amerikai flotta hadgyakorlatain.

Egyes lapok szerint Rooseveltet bizonyos kedvezőtlen külföldi jelentések kényszerítették utazása megszakítására. Ez a jelentés azonban még megerősítésre szorul.

Tiltott szerencsejáték folyt egy bucaresti-i kávéházban

Bucurestiből jelentik: Az ügyészség rendelkezése alapján tegnap a Balcescu-uca 13. szám alatt levő Athenekávéházban váratlanul házkutatást tartottak és megállapították, hogy a három belső szoba játéklubbá van átalakítva, ahol minden társadalmi osztályhoz tartozó személyek hatalmas összegekben játszanak. A razzia során 50 személyt állítottak elő, köztük 20 kereskedőt. A kávéház Iacobescu nevű tulajdonosát letartóztatták.

Franco államfő marad, kormányát pedig átszervezi

Csak szerdán találkozik Berard francia megmozdított nemzeti spanyol külügyminiszterrel

A Havas távirati ügynökség jelenti: Jól értesült spanyol politikai körök szerint Franco tábornok már összeállította Spanyolország új kormányának névsorát. Franco tábornok, aki jelenleg a nemzeti Spanyolország államfője, legfőbb katonai vezetője és egyben miniszterelnöke, csak első két méltóságát tartja meg. Miniszterelnökké minden valószínűség szerint Serano Sunner jelenlegi belügyminisztert nevezik ki. Sunner egyébként Franco tábornok sógora és egyik legaktívabb tagja a fallangiata szervezetnek. Jordana tábornok, helyettes miniszterelnök és külügyminiszter és Fernandez Cueste jelenlegi földművelésügyi miniszter, aki egyúttal a fallangista szervezet főtitkára is, mint tárcanélküli miniszterek maradnak a kormány tagjai. A külügyminiszterium élére valamelyik kitűnő diplomatát állítják, míg a földművelésügyi tárcát ugyancsak egy szakember kapná meg. Davilla tábornok, hadügyminisztert a spanyol nemzeti haderő vezérfelügyelőjévé nevezik ki. Hadügyminiszter valószínűleg Aranda tábornok, Oviedo város védelmezője lesz, vagy Moscardo tábornok, Toledó hőse, az aragoniai hadsereg parancsnoka. Baratsch tengernagy a tengerészetügyi tárcát kapja, igazságügyminiszter Rodezno gróf marad, pénzügyminiszter Gil Robles, vagy ennek egyik közeli barátja lesz. A belügyminiszteri tárcá vezetését polgári személy kezébe kerül, akinek segítő társaként Ungria ezredes, a közrendészet jelenlegi főnökét emlegetik. Az új kormány összesen nyolc tagból áll.

London. (Rador.) A Daily Mail jelentése szerint Svinton lord volt kereskedelmi és légügyi miniszter lesz Nagybritánia első nagykövete a burgosi kormány mellett. A lordot pénzügyi és kereskedelmi szakértőkből álló bizottság kíséri új állomáshelyére.

Burgos. (Rador.) Leon Berard szenátor vasárnap este, amikor elhagyta az itteni külügyminiszteriumot, a következő nyilatkozatot tette a Havas-ügynökség munkatársa előtt:

— Természetesen a legnagyobb tartozkodást kell tanusítanom, de mégis kijelenthetem, hogy a vasárnapi tanácskozások jó benyomást gyaroltak rám. Nem hiszem, hogy szerda előtt találkozhatom Jordana tábornok spanyol nemzeti külügyminiszterrel, mert ő előbb Franco tábornokkal kell, hogy megbeszélést folytasson.

Kijelentette Berard, hogy Sir Robert Rodgsonnal, a burgosi angol megbízottal fog megbeszéléseket folytatni és azután San Sebastianba utazik. Berard elmondotta még, hogy addig nem utazik vissza Párisba, amíg Jordana Burgosba nem tér vissza. Ha szükséges, úgy telefonon fog érintkezésbe lépni Bonnet külügyminiszterrel.

A hangulat szombaton Burgosban igen peszsimista volt, vasárnap estére azonban már jelentősen megjavult. A francia és spanyol delegátusok csak a jövőbeli összeköttetések kérdéseit vizsgálják meg.

Párisból jelentik: A Stefani ügynökség jelenti, hogy a hírhedt Passionaria asszonynak nem sikerült kellő időben elmenekülnie Barcelonából és jelenleg is ott bujkál.

„RENAISSANCE“

divatruház hirdménye:

Eddig bérelt helyiségemből költözködnöm kell! Saját érdekem, hogy a költözés minél kisebb raktárral érjen, miért is az árakat ennek megfelelően irtam le!

Nem divatjátmutt árukat akarok hangzatos ígérettel elhelyezni, hanem 1939. legújabb kabát, komplé, ruhaszöveteket, divatselymeket és az általam vezetett minden divatanyagot:

Emlékezetesen olcsó árban teszem hozzáférhetővé.

Azt akarom, hogy a közel 20 éves bizalom és ragaszkodás majd új helyiségembe is elkísérjen!

Teljes tisztelettel.

KABOS „RENAISSANCE“

Római politikai körökben elterjedt a híre annak, hogy Franco tábornok személyes összejövetelre tett előterjesztést úgy Mussolini-nek, mint Hitlernek. Az olasz lapok megjegyzik, hogy ez a találkozás egy felsőolaszországi városban, valószínűleg Milanóban fog megtörténni.

Egyébként Badoglio marsall ma Nápoly-

ban hajóra szállt és Északafrikába utazott. Utjának első állomása Libia lesz, ahol, mint ismeretes, az utóbbi napokban nagyobb csapatösszevonások történtek. Utját onnan Tripolisba folytatja, majd Abessziniába.

Beavatott körök szerint utja fontos katonai misszió jellegével bír.

Párisból jelentik: A Ce Soir római jelentése szerint olasz körök valószínűnek tartják, hogy Mussolini, Hitler és Franco találkozája Genovában fog megtörténni. A találkozás helyét azzal magyarázzák, hogy Franco Barcelonából könnyűszerrel repülhet Genovába és a távolság rövidsége folytán nem kell túl sokáig távol lenni országától. Az olasz kormány körök szívesebben látnák a találkozások színhelyéül Genova helyett Milanot.

Birói döntés szerint:

Kávéházban árusított élelmiszer nem luxuscikk,

tehát a városnak jogában áll a tejeskávé árának maximálása

Még néhány hónappal ezelőtt történt, hogy az aradi Dacia kávéház tulajdonosai pert indítottak a temesvári közigazgatási tábla előtt, kérve annak megállapítását, hogy a városvezetésnek nem áll módjában hivatalos ármeghatározással szabályozni a tejeskávé árát. A kávéház tulajdonosainak jogi képviselője azzal érvelt, hogy a kávéházban forgalombahozott árucikkeket nem minősíthetik közzsükségleti cikkeknek és ezért teljesen indokolatlan lenne a maximálás rendszerének alkalmazása. A temesvári közigazgatási tábla helyt is adott ennek az érvelésnek és megállapította, hogy a kávéházi tejeskávé ára nem maximálható.

A városvezetés jogorvoslattal élt és így került az ügy a bucarestii legfőbb közigazgatási bíróság elé, ahol a felek jogi képviselőinek meghallgatása után megváltoztatták az elsőfoku ítéletet és megállapították: a kávéházi élelmiszer cikkek közzsükséglet kiképzését szolgálják, tehát az ármeghatározás rendszerében ebben az esetben is alkalmazható. Teljesen jogosan járt el tehát a városvezetés, amikor a tejeskávé árát maximálta. Megállapította

még a legfőbb közigazgatási bíróság azt is, hogy a temesvári közigazgatási tábla tulajdonképpen nem is foglalkozhatott volna az aradi kávéháztulajdonosok felelősségével, mert az ilyen természetű ügyek letárgyalására különleges bizottság működik a kereskedelmi miniszteriumban.

Értesülésünk szerint a döntés következményeképpen a városvezetés március tizenötödiktől kezdődően ismét alkalmazza a tejeskávéra vonatkozó maximális árakat. Ezzel az elsőrendű kávéházban 10 leibe kerül majd a tejeskávé.

URANIA premierzongó: Tel. 12-82

Zenei filmes műny!

Benjamins GIGLI énekel

„Te vagy a szerencsecsillagom“

ISA MIRANDA-val.

5, 7, 15, 9, 16

3 órákor ifjúsági előadás

PAT és PATACHON olcsó helyárakkal

Holnap premier!

A francia filmművészet legremekesebb alkotása!

„Asszonyok

billingsben“

A francia VIVIANE ROMANCE

Méregzóna, emberi sorok, szenvedélyek és csók!

Csak 16 éven felülieknek!

Gondatlanságból emberölést követett el egy csendőr.

Bucurestiből jelentik: A hatóságok elrendelték Costache Gheorghe cruciori-i csendőr kézrekerítését, aki a következő körülmények között gyilkosságot követett el: A csendőr szabadságon volt és felkereste menyasszonyát, Nagy Floareat Közben odaérkezett Csikai Julia, aki megkérdezte a csendőrt, hogy tud-e célózni. Costache Gheorghe a szeméhez emelte a puskát és anélkül, hogy megvizsgálta volna fegyverét, a ravaszt elrántotta. A golyó a leány nyakán hatolt keresztül. A csendőr a büntetéstől való félelmében megszökött.

Ünnepélyes gyászmise Aradon az elhunyt XI. Pius pápa lelkiüdvéért

Vasárnap délelőtt tartották meg Aradon a hivatalos rekviemet Őszentsége XI. Pius pápa elhunyt alkalmából. Az ünnepélyes gyászmisére már napokkal ezelőtt szétküldték a meghívókat a hatósági, társadalmi vezetőembereknek, akik mellett még nagyszámú közönség töltötte meg a minorita templom hajóját, hogy a római katolikus Egyház legfőbb lelkipásztorának lelkiüdvéért imádkozzon.

A templom közepén állították fel a diszes, jelképes ravatalt, amely körül ülőhelyeket készítettek el a meghívott előkelőségek számára. A fentartott helyeken láttuk: Gheorghescu P. Petre tábornoknét, Delicanu tábornokot, Rîșcuția Moise alpolgármester és felesége, Parecz Béla dr., Crișan Ascaniu igazgató, Bucurescu igazgató, gróf Porcia Lajos, Dénes Béla lelkész az evangélikus egyház képviselőjében, Kovintyity Uros főesperes, Draguțin Osdojics és Sergej Jovanovics a görög keleti szerb egyház képviselőjében, Prohászka László dr., Boros Béni dr., Parecz György dr., Furnica postaigazgató Orodan iskolaigazgató, Palágyi Jenő dr. és még sokan mások jelentek meg a gyászistentiszteleten.

A déli fél 12 óras mise befejezése után dr. Lakatos Ottó aradi plébános nagy papi segédlettel tartotta meg a Liberat, miközben a templomi nagykar és zenekar előadásában a zeneköltészet legszebb gyászzenéi csendültek fel. A templom sekrestyéjéből vonult ki a gyász színeit viselő papság: dr. Lakatos Ottó plébános, aki Korom Pál, Szöcs Didák, Kleindl Mátyás és Brunner Tibor minorita szerzetesek segédletével végezte a megható gyászszertartást.

Beethoven Ercicájának komor melódiái csendültek fel, miközben a papság a gyászpompás ravatalhoz vonult. A beszentelés és ima alatt régi gyászdal zengett, — a filharmonikusok kiegészített zenekara kórusral és magánénekesekkel adta elő a gyönyörű gyász-zenekölteményt. A szertartás után Chopin gyászdinulója szólalt meg. A gyászszertartás zenekíséretét Karácsonyi István minorita karnagy vezényelte.

Pert nyert a városvezetőség elbocsátott alkalmazottai ellen

Február tizenharmadikán, szombaton tárgyalta a legfőbb közigazgatási bíróság azoknak a városi szolgálatból elbocsátott alkalmazottaknak ügyét, akiknek alkalmaztatását az új városvezetőség mondtotta fel és akik jogorvoslattal éltek az elbocsátó végzés ellen. Ezúttal hat volt alkalmazott ügye foglalkoztatta a bíróságot, akik közül négyen pernyertesek voltak elsőfokon, míg két esetben már a temesvári közigazgatási tábla elutasította a keresetét. Azokban a perekben, amikor az elbocsátás hatálytalanságáról szólt az elsőfoku ítélet, a város jelentett be fellebbezést, de a fellebbezéssel él a volt alkalmazottak jogi képviselője is, aki kérte, rendelje el a bíróság a felpereseknek három napon belül történő, állásába való visszahelyezését. A temesvári helyi közigazgatási tábla azon végzése ellen, amellyel megerősítette a felmondásról szóló határozatot, csak a két elbocsátott alkalmazott jelentett be fellebbezést.

A tárgyalás során csak öt esettel foglalkoztak érdemben, a hatodik pert a felperesként szereplő volt városi alkalmazott jogi képviselőjének távirati kérelmére elhalasztották. Aradváros érdekeit dr. Bejan Romulus polgármesterhelyettes képviselte a legfőbb közigazgatási bíróság előtt és kifejtette azokat a szempontokat, amelyeknek alapján a város a munkaviszony felmondására határozta el magát. Ezek az indokok a következők: 1. Az ügyben szereplő alkalmazottak kinevezése szabálytalan volt. 2. Ugyancsak szabálytalanul véglegesítették a felpereseket. 3. Eltávolításukat szolgálati érdek kívánta meg. 4. A munkaviszony megszüntetése nem ütközhetik a köztisztviselői alaptörvénybe, mert erre vonatkozóan külön rendelkezést léptettek közben életbe, másrészt pedig az elbocsátás olyan körülmények között történt, hogy még a hivatkozott régi köztisztviselői alaptörvény értelmében is jogosnak tekinthető a város eljárása.

A legfőbb közigazgatási bíróság teljes egészében elfogadta dr. Bejan Romulus érvelését és részben megsemmisítve az elsőfoku ítéletet, érvényesnek nyilvánította a munkaviszony megszüntetéséről szóló városi határozatot, másrészt pedig elutasítva a város eljárását megerősítő elsőfoku ítélete ellen beadott fellebbezést ugyancsak jóváhagyta az elbocsátást. Ennek megfelelően elutasította a bíróság azt a kérelmet is, hogy a volt alkalmazottaknak három napon belüli visszahelyezésére kötelezze a városvezetőséget.

Ötvenmillió lei-ig terjedő költségvetéssel nagy építkezési terveket valósít meg tavasszal a városvezetőség

A jelenlegi színházépület teljesen alkalmatlan nyilvános előadások rendezésére, ezért üzlet-passzázsá alakítják át és tizenöt millió leies befektetéssel

kétezer személyes új színház épül a parki kioszk helyén

Április elsejével kezdődőleg sorra kerülnek azok a megvalósítások, amelyeket a városvezetőség már régebben bejelentett, megkezdődik a nagyszabású építkezési munkaterv keresztülvitele. A városvezetőség utasításainak megfelelően a mérnöki hivatal építészeti ügyosztálya készítette elő a hatalmas műszaki anyagot és erre vonatkozóan két elképzelést tartottak szem előtt.

A minimális építkezési program pénzügyi kerete husz millió lei, a maximális anyagi keret pedig ötvenmillió leit kitevő munkákat foglal magába.

Minimális terv megvalósítására kerül sor, ha kölcsön felvétele nélkül oldja meg a városvezetőség az építkezési problémákat, az ötvenmillió leies építkezési beruházásokat pedig akkor valósítják meg, ha keresztülviszik a városi kölcsönre vonatkozó terveket.

Ami az építkezésekre vonatkozó elképzeléseket illeti, ezeknek homlokterében a színházkérdés megoldása áll. Megírtuk már, hogy a jelenlegi városvezetőség szakvélemények alapján megállapította, hogy a jelenlegi színházépület erre a célra teljesen alkalmatlan és állandó közveszélyt jelent, mert egész építési módja elavult, vészkiállításai hasznavehetetlenek és komoly veszedelem esetén csak tömegpánik keltésére és a szerencsétlenség növelésére alkalmasok. Eppen ezért elhatározták, hogy

új színházépületet emelnek, a jelenlegi épület tömböt pedig teljesen átalakítják.

Az új színház terveit már el is készítették a mérnöki hivatal építészeti osztályán és ezek a tervek a következő érdekes adatokat tartalmaznak: Teljesen modern, a mai követelményeknek megfelelő betonépítményben nyer új hajlékot az aradi színjátszás. Kétezer néző számára készül a nézőtér, az egész épület csak egyemeletesnek épül, ami pedig a műszaki berendezést illeti, nagyszerűen megtervezett, nagyvárosi színházak mintájára készült pompás forgószínpad épül, a modern műszaki tudás minden vívmányával felszerelve. Tűzbiztonsági szempontból is nagy súlyt helyeznek a legaprólékosabb elővigyázatosságra, amit kiegészít az a tény, hogy az épület teljesen szabadon áll majd, nem határolja semmiféle szomszéd épület.

Az új színház az Eminescu parkban lévő kioszk és a környező tenispályák helyén épül, bejárati homlokzattal a Dragalina körútra.

A jelenlegi színházpalotát azután teljesen átépítik, mégpedig a mérnöki hivatal által már régebben elkészített tervek szerint. A földszintet teljesen egészében üzleti célokra használják ki, mégpedig olyan módon, hogy a Szentháromság szoborral néző homlokzatot egységes kávéház-étterem-üzemmel építik ki, míg a többi részből üzlet-passzázszt készítenek. A színházépületet ketté vágják, vagyis a Goldis uccát meghosszabbítják a Goga uccáig, közbül pedig fedett uccát nyitnak, ahol a nagyvárosokban már régen bevezetett rendszer szerint üzletek nyílnak majd. Az emeleteken kizárólag lakások készülnek, mégpedig teljesen modern, kényelmes kivitelben. A városvezetőség úgy tervezi, hogy ezeket a lakásokat városi tisztviselőknek adja bérbé.

Kész tervek állnak már rendelkezésre a földszinten létesítendő vendéglátó üzemet illetően is. Illetékes helyen kijelentették, hogy a volt Palace kávéház és a volt Caracioni-féle étterem helyiségeinek felhasználását illetően forgalomha került különböző hírekkel szemben az a helyzet, hogy

a színházépületben lévő vendéglátó helyiségeket továbbra is fenntartják a város nagyközönségének használatára, vagyis ezekben a helyiségekben továbbra is nyilvános kávéház és étterem működik majd.

Nagyvárosi minta szerint épül meg a külsőleg, belülről egyaránt szép vendéglátó üzemi helyisége, amelyet ragyogóan rendeznek majd be. Eltűnnek az oszlopok, amelyek a helyiség belső áttekinthetőség tekintetében csak kellemetlenséget okoztak. Az egész hatalmas helyiség ugyanis egyetlen, összefüggő termet alkot, ahol soha sem panaszkodnak majd a vendégek a füst, a rossz levegő miatt, mert új, tökéletes szellőztetési módszert alkalmaznak az építésnél.

Mindezeket a terveket a város saját költségére kívánja megvalósítani és a bérleteket illetően csak akkor történik határozat, ha már az átalakítások elkészültek.

Vérbefojtottak egy katonai puccsot Peruban

Ramirez tábornokot, az államcsíny megkísérlőjét és több hívet agyonlőtték

Lima, Rodriguez Ramirez tábornok perui belügyminiszter. Benavides tábornoknak, a perui köztársaság elnökének távollétében, vasárnap kísérletet tett arra, hogy erőszakkal a kezébe kerítse a hatalmat. A kísérletet csírájában elfojtották, Ramirez tábornokot több hívével együtt elfojtották és agyonlőtték. Az egész országban helyreállt a rend.

A perui kormány értesítette Jordana tábornokot, a nemzeti Spanyolország külügyminiszterét, hogy Peru diplomáciai kapcsolatba önjait lépni a spanyol nemzeti kormánnyal.

Lima. (Rador.) Zaharias Schreiber igazságügyi miniszter megbízást kapott, hogy vegye át a belügyminisztérium vezetését, mert Rodriguez tábornokot az államcsíny leverése során megölték.

A forradalom kitörése után röviddel a limai

helyőrség csapatai a hadügyminiszter rendelkezésére bocsátották magukat és kijelentették azt, hogy hűek akarnak maradni a jelenlegi kormányhoz. Az országban különben teljes a rend. A Rodriguez tábornok által megkísérelt államcsíny nagy meglepetést keltett az egész országban, mert semmi sem mutatja, hogy ilyen készülődések folynának.

Február 22. (s 23-án az Iparos Otthonban)

Felhő Ervin és Horváth László nagy bohózat-este

Nemek bohózatok! Elsőrangú szereposztás! Működő előadás! 3 óra kacagás! Jegyek Oláh Sándor papírüzletében kaphatók.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Működési: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Égész évre 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 || Egy hónapra 70

UJRA AZ ESERNYŐK...

Iókal után most Olaszország üzent hadat az esernyőknek. Ezen a helyen már jobbjában irtunk az esernyőről...

Most Olaszországban egy karrikatura-kiállítás készül, amelyen az esernyőt, mint a polgári kényelem egyik áruló jelét figurázzák ki...

Most közel száz évvel később Olaszország számúli az esernyőt. Nem tudni, felidőzik-e ezzel a feyvergolyók hullásának rémét...

IDŐJÓSLAT. Változó felhőzet, gyenge szél és a hőmérséklet állandósulása várható.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 16.65, London 26.45, Newyork 44.0 és fél, Brüsszel 74.22 és fél...

Rendelkezés a Nemzeti Ullászületés Frontja egyenruhájáról. A Monitorul Oficial mai száma közli a Nemzeti Ullászületés Frontja egyenruhájára vonatkozó szabályzatot.

Gyászistentiszteletet tartottak Pop C. Stefan emlékére. Kegyeletes aktus színhelye volt vasárnap az aradi görögkatolikus templom...

DOBRIEANU MIHAIL EZREDES-PREFEKTUS EGÉZSÉGÜGYI KITÜNTETÉSE. Az egészségügyi miniszter előterjesztésére Ófelsége II. Carol király Dobriceanu Mihail ezredesét...

Lemondott a cseh vezérkari főnök. Prágából jelentik: Hacha csehszlovák köztársasági elnök saiót kérelmére fölmentette a vezérkari főnöki tisztől Krejcsi Lajos hadsereg-tábornokot.

Csak felsőbb jóváhagyással nősjülhetnek a diploma és külügyminiszterium tagjai. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial közli a külügyminiszterium új szervezetiéről szóló törvényt...

Lemond a cseh Nemzeti Bank elnöke. Prágából jelentik: A 'Venkov' című prágai lap jelentése szerint, Englisch dr., a cseh Nemzeti Bank elnöke lemond tisztóságáról...

Aradi román orvosok kitüntetése. Az uralkodó a 'Meritul Sanitar' érdemrendet adományozta Aradmegyében Tirica Romulus, Cosan Dimitrie, Pavel Ion, Riscujia Anton...

'Hushagyó' kedd

'Hamvazó' szerda

A farsang utolsó napján 'hushagyó kedden', amjódon eldohják a bohókás álarcot, vídámán temetik Farsang Herceget. Ósl szokás ez - a középkorban lakomákkal, táncsal, álarcos ünnepélyekkel bucsuztak a gondtalan jókedv idejétől...

Alkalmazottak elbocsátásának és helyettesítésének új rendje. Bucurestiből jelentik: A Kereskedelmi és Iparkamara Szövetsége újból felhívja az érdekeltet figyelmét a munkaszerződésekről szóló törvény módosított szakaszaira...

Lopási ügyek a Járásbíróság előtt. Most lépett életbe az új büntető perrendtartás, amelynek egyik rendelkezése az új perrendtartás érdekében A rendőrségtől áttett lopási jegyzőkönyveket az ügyesség nem a vizsgálóbírószághoz, vagy a törvényvázkékhez...

GYAPJUFONAL BAKACS

Mükedvelő-esttel egybekötött regrutabál Pankotán. Vasárnap este regrutabál rendezet az Iparosság az Ipartestület nagytermében. A megszokott nagy érdeklődés mellett, A műsoron három egyfelvonásos bohózat szerepelt...

Figyelmcs kiszolgálás

Parancsoljon, uram, itt az esernyője!

Aradi pénzügyi tiszviselők előléptetése. A pénzügyminiszter jóbb aradi pénzügyi tisztviselőt előléptetett. Így az előléptetettek között szerepel Nedela Cornel, az aradi pénzügyigazgatóság egyik legképeztebb tisztviselője...

Rejtvényfeloldók figyelmébe! Vasárnap, február hó 19-én közzölt keresztrejtvényünk vízszintes sorok definíciójának számozásába hiba csuszott...

A hadkiegészítő parancsnokság felhívása. A hadkiegészítő parancsnokság közli hogy mindazok az 1939. korosztálybeli fiatalok akik az utolsó iskolai évet végzik és akiknek az iskola elvégzése után önkéntességi joguk van...

Az Aradi Husiparosok a szokásos adományokat ezévbén is gyűjtik melyből az Iparos Agymenház bentlakóit, ugyszintén a Polgári Jótékony Egyesület előzetkedettjeit...

Halálözás. Luck Áron cinésztmester 32 éves korában elhunyt. Temetése 1. hó 20-án, hétfőn d. u. nagy részvét mellett ment végbe az Izt. temető halottasházából...

Dr. Schacht új meghíztatása a Birodalmi Bank vezetésében. A Daily Express berlini tudósítója azt jelenti, hogy dr. Schacht, aki a már ismerttetett körülmények miatt lemondott a Birodalmi Bank vezetéséről...

Kl korán kel és Diana sósborszesszel dörzsöli be tagjait, egész nap nem fárad el.

Gagern Miksa báró halála. Temesvárról jelentik: Hetvenkétéves korában elhunyt Gagern Miksa Károly báró, néhai báró Gagern Ottó v. b. t. cs. és kir. lovassági tábornok fia...

Éggy Gyssa csütörtökön 23-án este táncol a színházban, Freund Leo timisoarai zongoraművész közreműködésével. Jegyek a színházi pénztárnál.

Az AFPA-bál szépség- és hangversenynek eredményei. A vasárnapi lapszámunkban részletesen beszámoltunk az aradi magántisztviselők első, fényes külsőségű, nagyszabású báljáról...

Dr. Reich ismét rendel. Gépkocsikarambol Aradon. Hétfő délután zépkocsikarambol történt a Gh. Lazar-uca és a Banatului ut sarkán...

A lippal 'Frohslinn' dalegylet a 'Central'-szálló nagytermében tartotta szombat este műsoros táncestélyét a legnagyobb siker mellett. A műsor vezető száma a dalkör énekszámai voltak...

Politikus pápa, vagy semleges pápa?

A pápaválasztás a nemzetközi politikai élet érdeklődésének homlokterében Milyen nevek kerültek forgalomba

Róma. XI. Pius pápa utódának megválasztását nemcsak egyházi, hanem politikai körökben is osztatlan érdeklődés előzi meg.

Különösen nagy az érdeklődés Franciaországban és az Egyesült-Államokban. Rengeg találgatás forog közszájon, de az általános vélemény az, hogy a pápaválasztó konklávé nem fogja figyelmen kívül hagyni a jelenlegi nemzetközi helyzetet s az ideológiai ellentéteket, különös tekintettel a katolikus egyház érdekeire.

A kérdés, ami ma mindenkit érdekel az, hogy vajon politikus pápát választanak-e, aki XI. Piushoz hasonlóan elszántan és bátran fogja védeni az egyház s ezzel a keresztény civilizáció alapjait, vagy pedig a Sacro Collegio jobbnak látja egy szintelen, világi dologtól távoluló, semleges pápa megválasztását?

Vatikáni körökben kétségtelennek tartják, hogy az új pápa megválasztása után Berlin és a Vatikán viszonya döntő fordulatot vesz. Hitler kancellár környezete már eddig is sürgette, hogy tisztázzák az egyházi kérdést és drasztikus módon szálljanak szembe a politizáló katólicizmussal, de Hitler kancellár, éppen Pius pápa magas korára való tekintettel nem akarta kenyértörésre vinni a dolgot.

A kancellár véleménye szerint meg kell várni a helyzet alakulását s csupán akkor kell végleges szakításra vinni a dolgot, ha Pius pápa utódja is követi elődje egyházpolitikáit és szembeáll a nemzeti szocialista eszmékkel. Most tehát a helyzet világos: Ha az új pápa is szembefordul a fajisággal, akkor nincs tovább mit várni s akkor Berlin és a Vatikán nyílt szakítása elkerülhetetlen.

Olasz bíboros lesz a pápa

A pápa-választásnál döntő körülménynek látszik az a tény, hogy feltűnően sok a nemolasz bíborosok száma. Ugyanis 35 olasz bíboros mellett, 27 más nemzetiségű bíboros van a konklávéban. A legnagyobb számmal Franciaország van képviselve, mert jelenleg hat francia bíboros van. A francia bíborosok, Verdier érsekkel az élen, gyakran hallatták már szavukat a jelenlegi ideológiai kérdésekben s ugyanez áll az Észak- és Dél-Amerika-i kardinálisokra is.

Számolnak még azzal, hogy a belga, lengyel, csehszlovák és angol bíborosok is támogatják az előbbieket s a négy német kardinálissal egyetemben, az egyház függetlenségének és tekintélyének megerősítését követelik valamennyi ideológiájával szemben.

Viszont jól értesült római körök szerint, mégsem fog sor kerülni, hogy egy diktatúra-ellenes és egy diktatúra-párti áramlat között kelljen választani s az is teljesen kizárt dolog, hogy az idegen és az olasz bíborosok között vélemény-külömbőség merüljön fel. Éppen ellenkezőleg, az olasz bíborosok arra fognak törekedni, hogy az új pápa személyén keresztül, a nemzetközi helyzet megnyugtatót készíték elő. Valószínű, hogy a hagyományoknak megfelelően, ismét olasz származású pápát választanak.

Nevek és találgatások

E pillanatban a legesélyesebb jelöltek élén Massimo Massimij bíboros áll, aki kiváló jogász és rendkívül nagy tekintélynek örvend. A kimondottan vallási irányzatú áramlat híveinek jelöltje Della Costa kardinális.

Akit Aradra sodort a sors a spanyol pokolból

Egy bánási születésű férfi kalandjai a francia idegenlégión keresztül Valenciáig

Egy kettőtört karrier részleteit mesélte el az aradi állambiztonsági hivatal tisztviselői előtt az a magas, jólöltözött férfi, akit az elmúlt éjszaka folyamán állítottak elő a rendőrségre. A sziguranca detektívjeinek ugyanis feltűnt az ismeretlen férfi, akit követtek. Az idegen utja egyik éjszakai mulatóba vezetett és az argus szemekkel figyelő rendőrségi tisztviselők észrevették, hogy az külföldi valutával akart fizetni.

Az egyik detektív melléje lépett és igazolásra szólította fel. A megfigyelés alá vett férfi közölte, hogy iratait odahaza, Nagyváradon felejtette. Kijelentése még csak fokozta a rendőrtisztviselők gyanúját és ezért bekisérték a központi ügyeletre, ahonnan Filimon Alexandru szigurancafőnök elé vezették. Az állambiztonsági hivatal főnöke Mihalceanu Gheorghe komiszárt bizta meg az előállított ügyének kivizsgálásával. A kihallgatás során a bekisért elmondotta, hogy Freifeld Albert temesvári harminchat éves francia állampolgár. Részletesen ismertette azokat a viszontagságos körülményeket, amelyek után az aradi rendőrség fogdájaig került.

Elmondotta, hogy Temesváron született és szülei, kiknek a Bánáság metropolisában volt jóforgalmu üzletük, azt óhajtották, hogy orvos legyen. Nyugtalan kalandokra vágyó természete azonban keresztülhúzta a szülők terveit. Iskoláit Nagyváradon, ahová időközben átköltöztek, végezte el és mielőtt az egyetemre beiratkozott volna, katonai szolgálattételre jelentkezett.

A harminchat éves férfi, akinek szervezetét teljesen összeroncsolta a sok szenvedés, megpróbáltatás, láthatólag idegileg kimerült emlékeinek felidézése közben.

Elbeszélte, hogy a katonai szolgálata idején elhamarkodottan megtagadta egy parancs teljesítését. Amikor felettese amiatt meg akarta büntetni, rátámadott és bántalmazta. Meggondolatlan cselekedetének következményeitől való félelme miatt megszökött ezredétől és anélkül, hogy szüleitől elbucszott volna, külföldre menekült. Utja Franciaországba vezetett, Párisban az idegen-légió toborzóirodájába került és rövid idő múlva Algirba vitték. Három keserves évet töltött a francia gyaraton és több ezer európai bajtársával szenvedte az idegen légióban való szolgálattal járó gyötrelmeket. Szervezete teljesen leromlott, és a bánati származású fiatalember súlyosan megbetegedett. Alig hagyta el a kórházat, egy kisebb csatározás színhelyére küldték. Ennek során jobblábán megsebesült. Felépülése után felülvizsgálatát kérte és megállapították róla, hogy afrikai szolgálattételre alkalmatlan s nyugdíjazták. Havi hatvanöt frankban állapították meg nyugdíját, egyben megkapta francia állampolgárságát. Az idegenlégió poklából megmenekült Freifeld Albert azonban nem tudott semmiféle komoly egzisztenciát teremteni ma-

Ezzel szemben valószínűnek látszik, hogy csökkent eséllyel indulnak a választásba azok a bíborosok, akik, mint pápai nunciások politikai tevékenységet fejtettek ki. Ily módon teljesen összezsugorodott Tedeschini, volt madridi és Maglione, volt berni pápai nunciások esélye.

Nagyon jól informált szentszéki körök tudni vélik, hogy az első menetben Pacelli bíboros államtitkárra sok szavazatot fog esni. Ily módon a bíborosok ki akariák fejezni nagy rábicsulésüket Pacelli iránt, aki az új pápa alatt is államtitkár maradna. Ha a konklávé tagjai Massimo és Della Costa személyében nem tudnak megegyezni, akkor kompromisszumos jelöltként Marmaggi kardinális személye kerülhet szóba.

szélt kifogástalanul, csak napról napra tengette életét. A francia főváros hatalmas forgatagában egyre jobban vágyott a csendes családi otthon után. A „fény városában“ mindinkább visszaki-vánta a szülői ház melegét, de hazautazása elé mindannyiszor legyőzhetetlen akadályok tornyosultak. A saját meggondolatlanságának áldozatául esett Freifeld Albert részére új lehetőségeket jelentett a Franciaország szomszédságában kitört polgárháború. Egyike volt az elsőknek, akik a köztársasági Spanyolország részére felajánlotta szolgálatait és hamarosan a nemzetközi brigád uniformisába öltöztették. Több, mint két éven keresztül küzdött a nemzetiek ellen. Bejárta a valenciai, a madridi, az estramaduraj frontokat és néhány héttel előtt, egy irtózatos pergőtűz során haslövést kapott. Életveszélyes sebesülésével az egyik barcelonai központi kórházba szállították. Heteken keresztül tartó élet-halál küzdelem után talpraállították az orvosok. Ugy tervezte, hogy kórházból való távozása után segédszolgálatra jelentkezik ezrednél, tervét azonban a köztársasági front összeroppanása keresztülhúzta: A nemzetiek csapatai feltartóztathatatlanul nyomultak Barcelona felé és a lábadozó Freifeld Albert a Franciaország felé menekülő százezrek közé állva a Pireneusokon keresztül átlépte a francia-spanyol határt. Mint francia állampolgárt azonnal kivonták a menekülők hatalmas táborából és az ország belseje felé irányították. A viszontagságos élet annyira megroncsolta a már amúgy is legyengült szervezetét, hogy Freifeld Albert, aki tizenhét év óta nem látta hozzátartozóit, számolva a közeli halálával, hazautazott, hogy meglátogassa a jelenleg Nagyváradon élő dugsgazdag szőrmékereskedő bátyját. Utközben azonban elveszítette iratait, és ezért Magyarország és Románia között átszökött a határon. Az volt a terve, hogy Aradról Nagyváradra utazik; de vonatösszeköttetés hiányában az éjszakát itt akarta eltölteni.

Az állambiztonsági hivatalnál történt kihallgatása után a sok kalandon átment embert a katonai hatóságokhoz kísérik át, hogy tiltott határátlépésért felelősségre vonják. Freifeld Albert tragédiáját fokozza az a körülmény, hogy miután a francia idegen-légióban szolgált és állampolgárságot nyert, nem tekinthetik román állampolgárnak. Ebben az esetben az utlevél nélkül érkezett, honvágytól kergetett Freifeld Albertet büntetésének letöltése után kiutasítják az országból. Freifeld Albert pedig, aki kalandvágytól hajta beutazta a fél világot, semmitől sem irtózik jobban, mint attól, hogy újból vándorbotot vegyen a kezébe.

Egyetlen óhaja, hogy még hátralévő napjait ott élhesse le, ahonnan csaknem két évtized előtt meggondolatlanul elindult a csábító nyugati fé-

Sportvonat Budapestre

Utlevél nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul március 9-én reggel.

Budapestre vissza márc. 14-én este.

Oda-vissza 1380 lei

Jelentkezési határidő március 2 este

Beiratkozások, információk:

WAGONS-LITS//COOK

menetjegyirodában Arad, Minorita-pal.

SPORT KÖZLÖNY

Nagy érdeklődés az AMEFA és az Aradi Közlöny tippversenye iránt

Szombaton délután 5 órakor jár le az első beküldési határidő — Tíz lei nevezési díj ellenértékéért egész szezonban ingyen járhat mérkőzésre a nyertes — Tízennégy díj minden héten

Már az első napon általános érdeklődés nyilvánult meg az AMEFA és az Aradi Közlöny együttes nagy tippversenye iránt.

A tévedések elkerülése végett közöljük, hogy az első heti pályázat nevezési határideje nem február 26-án, hanem február 25-én, szombaton délután 5 órakor jár le és eddig az időpontig kell eljuttatni kiadóhivatalunkba a szelvényeket a nevezési díjjal együtt.

A nevezési díj, mint megirtuk mindössze tíz lei. A tíz leihez legalább négy Aradi Közlöny tippszelvényt kell mellékelni.

Több szelvényvel is pályázhat mindenki, de természetesen minden négy szelvény mellé befizetendő a tíz lei nevezési díj.

Vidéki pályázók figyelmébe ajánljuk, hogy a nevezési díj legkönnyebben bélyegben küldhető be. Továbbá ugyancsak a vidéki pályázókat arra kérjük, hogy minél hamarabb, lehetőleg a pénteki postával legkésőbb küldjék be szelvényeiket, hogy az esetleges késéseket elkerüljük.

A díjakat közöltük és miután azok értéket képviselnek érthető az a hatalmas érdeklődés, ami a pályázat iránt meg nyilvánult.

Ingyen járhat egész idényben mérkőzésre a nyertes, készpénz díjat nyerhet, előfizetést, mozijegyet, mérkőzésjegyet stb. stb.

Tessék tehát gyűjteni a szelvényeket és megjelölni az izgalmas bajnokság eredményeit.

Élénkíramu, magasszínvonalu futball-csatában megérdemelten nyert az AMEFA,

amely jobban bírta a végküzdelmet
AMEFA—Ripensia 4:2 (1:1)

Az idény első nagy összecsapása mintegy 1500 néző jelenlétében folyt le és a mérkőzés váratlanul szép, érdekes és élvezetes küzdelmet hozott, amely az állóképesebb piros-feketék győzelmével végződött. Macian bíró sipjelére így állt fel a két csapat:

AMEFA: Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Bermoser, Léb, Perneki, Murza (Reinhardt), Batrin. RIPENSIA: Pavlovici (Schütz) — Bürger, Regdon — Gál, Kotormány, Marcu II. (Dehelean) — Tabac (Bindea), Schwartz, Ciolac, Marcu I., Dobay.

A Ripensia kezdi a játékot és a vendégcsapat támad, de az első lövést csak a 8. p. védi Gerold Tabac rugása nyomán. A 11. p. már gólt is hoz: Dobay lövése Slivat lábán irányt változtatva ivelten kerül hálóba (0:1). A 19. p. egyenlít az AMEFA: Slivat remek meredek leadásával Perneki előírás szerűen kiugrik és 10 méterről lapos gólt lö (1:1). Mindkét részen sarokrugások maradnak kiaknázatlanul. A második féldobben már az 1. p. Schütz kornerre menti Perneki bombáját, de a 10. p. Schütz meghozza a vezetést: Szabó labdáját Perneki fejeli, Regdon hibáz és a szemfüles Bermoser a kifutó kapus mellett a jobb alsó sarokba tolja a labdát (2:1). Négy perc múlva Bermoser meccslabdát hagy ki: Perneki átadásával bekanyarodik, de holt, biztos helyzetből mellé lö. A 15. p. Szaniszló hibájából Dobaynak sikerül az egyenlítés (2:2). Néhány erőtlén Ripensia támadás után az AMEFA jön fel és a 30. p. Bermoser újabb holtbiztos helyzetből hibáz. Két perc múlva azonban már pontosan ad közepre a szélső és a labda Batrin fejéről száll a hálóba (3:2). A 38. p. hatalmas kavardás a Ripensia kapuja előtt: Reinhardt emeli a labdát a balsarokba, ahonnan a hálót tartó vasról pattan vissza (4:2).

A győztes együttes máris formában van. A védelem szinte kifogástalan, de a fedezetsor még rapszódikus, talán Szurgyi volt a legegyszerűsebb. A csatársorban a két szélső tűnt ki ezuttal is, Perneki jó leadásaiért az összekötők pedig építőmunkájukért érdemelnek dicséretet. A Ripensia védelme szintén jó, főleg Bürger, aki a mezőny legjobbja. A fedezetsorban Kotormány az utolsó 20 percben visszaesett, Gál volt a legjobb. A csatársorban Dobay lendülete és Schwartz leadásai, valamint Marcu I. fáradhatatlan munkája érdemelnek elismerést. Macian jól vezette a mérkőzést.

Későn talált magára a Gloria

Chinezul—Gloria 5:1 (3:0)

Temesvár. Esőtől felázott talaju pályán került sor a mérkőzésre, amelyen a Gloria csak a második féldob második felében talált magára és így a Chinezul, amely jól játszott, biztosan győzött ellene. A Glóriában a két kapus, Mikóczy, Geczó, Hene-gar és Mercea tűntek ki, a Chinezulban, az egész csapat jól játszott, különösen a két hátvéd, Losoncz II. és Klimek érdemelnek dicséretet. Malija, Klimek (2) lötték az első féldob góljait, majd szilnet után Szilárd és Bajusz góljai következtek és a Gloria csak ezután éri el gólját Mercea révén, Marienut egy 11. est hibázott. Bíró: Vuia.

O A CAA közgyűlése. A CAA március 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg saját klubhelyiségében rendes évi közgyűlést, amelyre a tagoknak minél nagyobb számban való megjelenését, kéri az egyesület vezetője.

Góltrekorddal győzött a Mica az első tavaszi bajnoki mérkőzésen

Mica—Gaiana 22:0 (10:0)

Brad. Nehéz talaju pályán folyt le a mérkőzés, amely a honi csapat teljes fölényét hozta. A Mica ugyyszólván egyedül játszott, az edzés nélküli Gaiana nem sok vizet zavart. A győztes csapat góljai Chereşladean (6), Aliman (5), Serban, Teucean és Popa (3-3), Teodorescu és Gherman osztózkodtak. Bíró: Adamovici.

A kerületi bajnokság táblázata így alakult:

1. Mica	13	13	—	—	89	6	26
2. Olimpia	12	8	1	3	39	21	17
3. SGA	12	7	2	3	25	25	16
4. Titanus	12	7	2	3	26	21	16
5. CAA	12	7	—	5	25	21	14
6. Tricolor	12	6	—	6	25	25	12
7. Astra	12	4	3	5	21	14	11
8. Crişana	12	4	3	5	22	31	11
9. Unirea	12	3	3	6	21	26	9
10. Gaiana	13	2	5	6	16	58	9
11. Transilvania	12	3	2	7	18	28	8
12. Inţelegerea	12	2	1	9	11	31	5
13. Hakoah	12	1	2	9	12	43	4

Vereséget szenvedett a budapesti válogatott Lilleben

Északfranciaország—Budapest 2:1 (1:1).

Lille. A mérkőzés 17.000 néző előtt került sorra és a keményebb franciák nagy küzdelem után győztek. A franciák góljait Kalocsay és Arbiza szereztek, a magyarok gólja Zsengellér érdeme. A második francia gólt Arbiza kézzel ütötte Sziklaj hálójába. Bíró: Degotte (belga).

A Ferencváros a magyar „őszi“ bajnok

Budapest. A magyar bajnokságban vasárnap az utolsó őszi mérkőzést bonyolították le, amelyet a Ferencváros 5:3 (2:2) arányban nyert meg a Szolnoki MÁV ellen és így az őszi bajnokságot 23 ponttal megnyerte. A szolnokiak egyenrangú ellenfélnek bizonyultak és a második féldobben adták csak meg magukat. A gólokon Sárosi dr. (2), Gyetvai (2) és Jakab, illetve Kolláth (2) és Szántó osztózkodtak.

csak egy
Kapusból!

A Glóriát, mint ismeretes, 25.000 lei megfizetésére kötelezték, miután a Textila elleni mérkőzésen (Román Kupa) lasban nem jelent meg. A Gloria felbbezésének illetékes helyen most helyt adtak és a büntetést 10.000 leire szállították le.

Zakopaneban a si-világbajnokság ugróversenyén a német Bradl győzött a volt világbajnok Bürger Ruud előtt.

Budapesten a férfi műkorcsolyázó világbajnoki versenyen az angol Sharpe győzött, mögötte a sorrend: 2. Tomlins, 3. Faber, 4. Rada, 5. Allward, 6. Terták, 7. Kállay, 8. Loichinger, 9. Cock-Clausen, 10. Bindea, 11. Hirv. A hölgyek versenyében 1. Walker angol, 2. Niernberger, 3. Botond Éva, 4. Waestlierr, 5. Botond György, 6. Pollák, 7. Wegeler.

Az angol ligabajnokságban több meglepetés adódott, főleg a Derby County veresége számít annak. Az eredmények: Arsenal—Chelsea 1:0. Aston Villa—Liverpool 2:0. Manchester United—Blackpool. Brentford—Stoke City 1:0. Birmingham—Derby County 1:0. Everton—Bolton Wanderers 2:1. Middlesbrough—Grimsby Town 2:0. Huddersfield Town—Charlton Athletic 4:0. Portsmouth—Preston North End 0:0. Sunderland—Leicester City 2:0. Wolverhampton Wanderers—Leeds United 4:1.

O Az Inţelegerea sakk-csapatja vasárnap a CAA sakk-csapatjával mérte össze erejét, amelyből Dima és Ciupe hiányoztak. A mérkőzést az Inţelegerea 8½-7½ arányban nyerte meg.

O Eredmények az ország minden részéből: Bucureşti: Venus—Juventus 2:1 (0:0). Ploesteanu és Orza, illetve Praszler agóllövő. Sp. Studentesc—Maccabbi 5:2 (4:1). Galati: Rapid—Gloria CFR 2:0 (1:0). Mindkét gólt Barátky lötte. Nagybánya: Carpati—Stăruinţa 6:0 (3:0). Szóke (4) és Szerényi III (2) szereztek a gólokat. Resica: UDR—Vulturii 6:0 (0:0). Păcurar (2), König (2) és Zsizsik (2) lötték a gólokat. Kolozsvár: CAO—Victoria 2:2 (1:1). Spielmann (2), illetve Cocuiban II. és Teranu a gólok szerzői, Brălla: Dacia Unirea—DVA 3:1 (3:0). Franco Romania—DOC 7:3 (4:1). Temesvár: Kadima—Hakoah 3:0 (1:0).

Tengeri utazások

a Hapag-zászló alatt örömet, egészséget és tudást ajándékoznak.

Hapag tavaszi utazások a Földközi tengeren és az Atlanti-oceáni szigetekre

1. Nagy Hapag keleti utazás március 4-től 26-ig.

2. Nagy Hapag keleti utazás március 29-től április 20-ig. Görögországba, Törökországba és a Földközi-tengeri szigetekre április 23-tól május 12-ig.

Atlanti-oceáni szigetekre és Marokkóba április 28-tól május 15-ig.

Hapag utazás a Keleti-tengeren keresztül május 4-től 30-ig.

Földközi-tengeri és Atlanti-oceáni szigetekre június 1-től 20-ig a kitinő „MILWAUKEE“ és „ST.-LOUIS“ motorshajókkal.

Selvilágosítások és prospektusok:

HAMBURG-AMERIKA LINIE SAR

képviselete

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bulevardul Regina Maria 24. Telefon: 10-96

O A CAA tekeosztálya felhívja valamennyi játékos figyelmét, hogy kedden, február 21-én este a szokásos edzésen okvetlenül megjelenjenek, tekintettel arra, hogy vasárnap Temesváron versenyen kell résztvegyenek.

O Szerdán fejezik be a tekeversenyt. Az Infratirea — Testvériség sportegyesület közli az érdeklődőkkel, hogy vasárnapi tekeversenye nem fejeződött be, hanem január 22-én este nyer teljes lebonyolítást. A versenyt befejező játék pontosan este 8 órakor kezdődik meg az AAC-pályán és pontosan 11 órakor véget ér. A sportegyesület vezetősége szívesen lát minden érdeklődőt a versenyen, amelynek győzteseit öt értékes díjjal jutalmazzák.

O Az aradi futballbíró-testület felhívja valamennyi játékos figyelmét, hogy kedden, f. hó 21-én este 8 órakor a Gloria-pályán levő helyiségben feltétlenül megjelenjenek, mert az esetleges távolmaradás szankciókat von maga után.

O Aradi barátságos mérkőzések: SGA—CAA 3:1 (3:0). A tornászok szép játék után megérdemelten győztek Olimpia—Intelegerea 6:3 (2:2). Az Intelegerea tartalékos csapata egy félidőig egyenlő ellenfél volt.

O Szabó Miklós gyengén szerepelt első amerikai versenyén. A magyar középtávú bajnok Szabó Miklós első amerikai versenyén 2 mérföldön indult és az ötödik helyen végzett 9 p. 15.4 mp. idővel. A versenyt Lash nyerte 9 p. 06 mp.-el.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Két hónapig érvényesek az ideiglenes italmérési engedélyek

Az évnegyed elejétől esedékes az engedély után járó illeték

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóságra miniszteri rendelet érkezett az italmérési engedélyek kiadásával kapcsolatban. A rendelet közli, hogy az előkészítő iratok alapján kiadott városi, valamint falusi ideiglenes italmérési engedélyek két hónapig érvényesek az erre vonatkozó közzétételétől számítva. Így tehát a kivetési pénzügyigazgatóságok minden egyes esetben az ideiglenes italmérési engedély jóváhagyásától számított három napon belül kötelesek felhívni a kérvényezők figyelmét arra, hogy abban az esetben, ha legkésőbb két hónapon belül nem egészítik ki kérvényüket a szeszmonopólról szóló törvény által megkövetelt összes iratokkal, a monopól vezérigazgatósága megmásmint jóváhagyó rendeletét s az italmérési engedélyt megvonja. A két hónap letelte után jelenteni kell a minisztériumnak, hogy a szükséges iratokat a kérvényezők benyújtották-e és ezek alapján kiadták részükre a végleges

italmérési engedélyt, vagy pedig az iratok nem érkeztek meg. Az utóbbi esetben a pénzügyigazgatóság vagy az engedély megsemmisítésére, vagy pedig újabb két hónapos határidőre tesz javaslatot.

Az italmérési engedélyek után járó illetéket az érdekelteknek annak az évnegyvednek első napjától kell fizetniük, amelyben az italmérési engedély kiadása megtörtént. Az italmérési engedély kiadásával egyidejűleg az érdekelteket meg kell terhelni az italmérési illetékekkel. Abban az esetben, ha az italmérési engedély kiadása után az érdekeltek a kérvényhez mellékelt eredeti iratokat visszakérlik, ezeket vissza lehet adni, feltéve, ha azokról a pénzügyigazgatóság hiteles másolatot készít. Végül a minisztérium utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy az italmérési engedélyekkel kapcsolatos rendeleteket haladéktalanul intézzék el.

Megalakult a közlekedési és viteldij megállapítási legfelsőbb tanács

Bucurestiből jelentik: Tegnap este alakult meg a közlekedésügyi minisztérium disztermében Ghel megeanu miniszter elnöke alatt a legfelsőbb közlekedési és viteldij megállapítási tanács. Az ülésen Ghelmegeanu miniszter nagy beszédet mondott a kormány közlekedési politikájáról és ennek során bejelentette, hogy ennek egyik fontos pontja a vasutvonalak nagyváranyu kiépítése. Az ülés napirendjének letárgyalása után üdvözlő táviratot küldöttek Ófelségének.

Egyelőre csak azokból az államokból való behozatalra adják ki az engedélyeket, amelyekkel clearing-egyezményeink vannak

Ficsinescu Th. mérnök, a nemzetgazdasági minisztérium technikai tanácsadója és a kontingentálási igazgatóság adminisztratív tanácsának elnöke, Bujoi miniszternek bemutatta az első évnegyedre beadott behozatali kérvényeket. A miniszter ezeket jóváhagyta és ezért a kontingentálási igazgatóság elhatározta, hogy megkezdje a behozatali engedélyek kiadását, egyelőre azonban csak azokra az államokra vonatkozólag, melyekkel clearing-egyezményeink vannak.

— Megjelent a bőrforgalom szabályozásáról szóló rendelet törvény végrehajtási utasítása. A közelmúlt napokban megemlékeztünk arról a rendelet törvényről, amelynek értelmében Aradon, valamint több más városban vágóhídon a 16 kilogrammnál súlyosabb szarvasmarha és lóbőröket a nemzetgazdasági minisztérium rendelkezésére kell bocsátani. Ennek a rendelet törvénynek most jelent meg a végrehajtási utasítása, amely közli, hogy a mészárosok által átadó bőrök súlyából egy kilót le kell vonni, min amennyit a vér sulya tesz ki. A bőröket mindenek előtt két nagy csoportba osztják: fehér és barnabőrökre. Minden csoportban pedig három osztályt különböztetnek meg. Az elsőbe a 16—25 kilogrammos bőrök tartoznak, a másodikba a 25—35 kilogrammos bőrök, a harmadikba pedig a 35 kilogrammon felüli bőrök. A bőröket ezután aszerint osztják be, hogy a hadsereg részére dolgozó, vagy pedig polgári gyárokhöz kerülnek. A mészárosok a gyárak képviselőitől átvételi elismervényeket kapnak. A bőrgyárak kötelesek a bőrök ellenértékét az osztályozás és az átadás megtörténte után a mészárosoknak kifizetni. Az osztályozás, valamint az átadás műveletét egy külön e célra kinevezett bizottság végzi. Ennek a bizottságnak az elnöke a polgármester, vagy pedig ennek megbízottja. A bizottság mindig egy hónapra előre megállapítja az átvételi árakat és ezeknek az áraknak nyilvánosságra hozatala legalább tíz nappal a vonatkozó hónap kezdete előtt kell megtörténni.

— Új behozatalok fedezésére a meghatalmazott pénzügyintézetek külön engedély nélkül adhatnak ki szabadforgalmi devizákat. A közelmúltban megemlékeztünk arról, hogy a meghatalmazott pénzügyintézetek a szabadforgalmi devizák eladásával kapcsolatban emlékiratot intéztek a Banca Naționalăhoz. Erre az emlékiratra írásos válasz még nem érkezett, ellenben a pénzügyintézetekkel szóbelileg közölte a Banca Națională, hogy új behozatalok fedezésére a Jegybank külön engedélye nélkül adhatnak el devizákat. Más célokra viszont devizákat csak azok számára adhatnak el, akik erre vonatkozóan megkapták a Banca Națională előzetes engedélyét. Technikai szempontból a Banca Națională hozzájárult ahhoz, hogy a vásárló bank ne legyen arra kötelezve, hogy az eladó bankkal közölje annak az ügyfélnek a nevét, akinek részére a devizákat vásárolja. Abban a kimutatásban azonban, amelyet a Banca Naționalăhoz terjesztenek elő, a vásárló pénzügyintézet köteles az ügyfél nevét is feltüntetni. A napi egyenleg a lehető legkisebb kell legyen.

— ANGOL DELEGÁCIÓ UTAZIK MOSZKVA. Londonból jelentik: Az „Evening Standard” azt állítja, hogy az angol kormány legközelebb kereskedelmi delegációt küld Moszkvába és hogy a kereskedelmi tárgyalásokat politikai tárgyalások fogják követni. A lap hangsúlyozza, hogy a külkereskedelmi bizottság legutóbbi ülésén Halifax lord rendkívül erősen lépett fel a diktatórikus államokkal szemben és kijelentette, hogy Anglia jelenlegi helyzetében nem mondhat le semmiféle segítségéről, bárhol is álljon az.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

— A tavalyi földadót írják át az új költségvetési évre. Az új közigazgatási törvény értelmében a földadó tudvalevőleg 1939. április elsejétől kezdve nem az államot, hanem a községeket illeti meg. A behajtás munkálatait egyelőre még az állami közszolgálat végzi, amíg a községek megfelelő behajtási szolgálatot nem szerveznek. Az aradi városházára ma rendelet érkezett a pénzügyminisztériumtól, hogy új földadó kivetések az idén nem lesznek és az 1939—40-es költségvetési évre az eddigi földadót viszik át.

— A „Consum” legújabb száma részletesen ismerteti a Jegybank igazgatóságának az ezévi közgyűlésen előterjesztett jelentését, amelyből megállapítható, hogy az exportőrök 16 milliárd lei értékű devizát szolgáltatnak be a múlt évben a Banca Naționalănak. Az ipari ankét során a bőripari termelés adatait ismerteti a Consum legújabb száma, amelynek gazdag tartalmából kiemeljük még a következő főbb cikkeket: Az Erdélyi Bank 200 millióra emeli részvénytőkéjét. Óriási hiány mutatkozik parasztpamut fonalban. Nemzetgazdasági érdek a szőjabab belföldi iparosítása Weiss Fülöp továbbra is a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóságának tagja marad. A román—francia gazdasági kapcsolatok kimélyítését várják gazdasági körökben az új kereskedelmi egyezménytől. A Sfatul Negustoresc az adók változatlan átvitelését kéri a pénzügyminisztériumtól. Az Autonom Monopolpénztár bevételei a költségvetési év első felében meghaladták a hárommilliárd leit. Tizenegy magánvasúttársaság megmaradt vagyonát is az állam veszi át. Közli folytatólagosan a „Consum” legújabb száma az új kereskedelmi jogok a részvénytársaságokra vonatkozó rendelkezéseit. A legfrissebb részvénytársasági alapítások, vállalati tranzakciók, pénzügyi hírek, közszállítások olvashatók a „Consum” legújabb számában. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Kolozsvár, Str. Reg. Maria 48.

Színház - Művészet

* Nagy sikerrel szerepel ifjú Szendrey Mihály Nagyváradon a Thalia R. T. előadásain. A kolozsvári színházi részvénytársaság együttese napok óta Nagyváradon vendégszerepel igen nagy sikerrel. A siker egyik főréseze ifjú Szendrey Mihály, akit Kádár dr. igazgató a napokban sürgönyileg hívott meg szereplésre, tekintve, hogy a társulat táncoskomikusa, Fülöp Sándor megbetegedett és egyelőre nem léphet fel. Szendrey Misi már több darabban lépett fel és ugy a sajtóban, mint a közönség körében általános dicséret hangján emlékeznek meg róla. A népszerű fiatal Szendrey valószínűleg leszerződik a kolozsvári társulathoz.

* Felhő Ervin és Horváth László két bohózatestje — az érdeklődés középpontjában. Február 22-én és 23-án este lesz Felhő Ervin és Horváth László nagyszabású bohózatestje. Elővételi pénztár Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában. A háromórás szakadatlan kacagást biztosító bohózatestén az utóbbi évek legnagyobb hatású bohózatai, a „Süket levante”, a „Kalap”, a „Bizonyíték” és „Amiért egy asszony visszatér” szerepel a műsoron elsőrangú szereposztással, kitűnő betanulásban. A két rendező művészen kívül, — akik különben egymaguk biztosítják a tökéletes előadást — Harmath Jolán, Lázár Hilda, Miklóssy Eta, Ágay Margit, Jávori Alfréd, Salgó Jenő játszanak vezetés szerepeket.

Kedvezményes utazás New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások
Canadába
Középamerikába
Ausztráliába
Délamerikába
Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT. utazási irodában:
ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.
TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.
BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4.41.65.

Legújabb jelentéseink:

Március elsején történik meg az új pápa megválasztása

Hétfőn Schuster milánói bíboros celebrált gyászmisét

Vatikánváros. A Szent Péter templom főoltáránál hétfőn délelőtt Schuster milánói bíboros celebrálta a pápa elhunytá alkalmával elrendelt kilenc napos ájtatosság utolsó miséjét, amelyen 53 bíboros, 26 püspök, több patriárka, rengeteg főpap, a szerzetes rendek vezetői jelentek meg. A közönség számára fentartott helyek első sorában ott ült XIII. Alfonz volt spanyol király, az asturiai herceg, Luíza infánsnő, az elhunyt pápa rokonsága, a diplomáciai kar tagjai és a nemes testőrség igen sok tagja, valamint a hívek nagy tömege. A gyászmise közben Perugini bíboros gyászbeszédet olvasott fel XI. Pius pápáról, kiemelte működésének jelentősebb mozzanatait, különösen a kommunizmus elleni állásfoglalását. Utána öt bíboros vonult a felállított katedrahoz és abszolutóriumot adott. Ezután a bíborosok általános kongregációra ültek össze.

Mint ismeretes, Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök az utóbbi napokban szin-

tén részvétlívratot intézett a Vatikánhoz a pápa elhunytá alkalmából. Hír szerint a Szent szék semmiféle választ nem küldött a táviratra és az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja még csak meg sem emlékezett Negrin táviratáról.

Vasárnap délelőtt tartották meg a második ünnepélyes gyászszertartást a Szent Péter bazilikában XI. Pius pápa elhunytá alkalmából. A gyászmisét Ascalezi nápolyi bíboros érsek celebrálta nagy papi segédlettel és részt vettek azon a Rómába érkezett összes bíborosok, valamint a diplomáciai kar tagjai. Most már bizonyos, hogy a bíborosok testülete február 28-án este vonul be a konklávéba és az első szavazást, másnap március 1-én délelőtt tartják meg. Ha azonban ez nem hozza meg az eredményt, akkor addig folytatják a szavazást, amíg az új pápa megválasztásához szükséges kétharmad többséget valamelyik jelölt meg nem kapja.

Hudson angol kereskedelmi államtitkár Moszkvába utazik

London. (Rador.) Turtle képviselő az alsóház, mai ülésén megkérdezte, hogy szándékában van-e az angol kormánynak Moszkva és London között megszilárdítani a kapcsolatokat. A miniszterelnök erre azt felelte, hogy az angol kormány azon fáradozik, hogy a többi országokkal kimelítse a kapcsolatokat, elsősorban a kereskedelmi kapcsolatokat, majd örömeinek adott kifejezést, hogy Hudson kereskedelmi államtitkár Moszkvába utazik, a jövő hónap végén pedig ellátogat az északi fővárosokba. A képviselő ezután azt kérdezte

a miniszterelnöktől, nem volna-e helyes a mostani időkben barátságos gesztust tanúsítani Szovjetországgal szemben. A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Chamberlain válasza nem volt egészen tiszta, és ebben előbbi kijelentésére hívta fel a képviselő figyelmét. Henderson munkaspárti képviselő megkérdezte, hogy Hudson államtitkár Berlinen és Moszkván kívül más országok fővárosaiba is ellátogat? Chamberlain a következőket válaszolta:

— Igen. Mondottam.

Anglia még ezen a héten elismeri a Franco-kormányt

London. (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti, hogy az angol kormány függetlenül a jelenlegi diplomáciai tárgyalások eredményétől még ennek a hétnek a folyamán elismeri Franco kormányát, a jelenlegi helyzet immár tarthatatlan. A közkegyelemre vonatkozólag eddig nem sikerült érdemben semmit sem kicsikarni Francótól. Az elismerésnek a hét végére való elhalasztását Berard francia szenátor küldetésével hozzák kapcsolatba. A további felesleges vérontás megakadályozására az angol kormány nyomást gyakorol Madridra és tudomására hozza, hogy Franco elismerését tovább nem odázhatja.

Három nap óta szenzációs hírek keringenek Madridban, Ezek szerint Miaja tábornok,

a főváros védője találkozott Franco tábornokkal. Miaja még csütörtökön eltávozott Madridból s hivatalosan úgy tudták, hogy Miaja Cartagenába utazott. Ez viszont nem felelt meg a valóságnak s Miaja Francohoz utazott, hogy vele személyesen tárgyalja meg a fegyverszünet és a béketárgyalások lehetőségeit.

Miaját állítólag Azana győzte meg a további ellenállás hiábavalóságáról s most már Miaja sem akar további vérontást.

A közvetlen tárgyalások sikerrel kecsegtetnek, mert Miaja és Franco, a polgárháború kitörése előtt a legjobb barátságban volt s Franco tábornok, a köztársasági vezérkar tagjai közül egyedül Miaja tábornokot becsüli, Madrid bravuros védeése miatt.

A francia csapatok megszállták a Dzsibuti és Eritrea közötti zónát

Olaszország növeli a libiai csapatok létszámát

Newyork. Rador. Franciaország felhagyott azzal, hogy szóbeli tiltakozásokkal megelégedjen. Most már tényeket produkál. — írja Newyork Times — és nagy megelégedését fejezi ki abból az alkalomból, hogy a francia csapatok megszállták a Dzsibuti és Eritrea közötti zónát. A lap hozzáteszi, hogy most már Mussolinié a szó.

Lehetetlen, hogy a diplomáciai és katonai akció eredményét ne vegye tudomásul.

A helyzet most már nem azonos a müncheni konferencia idején kialakult helyzettel.

A követeléseket most már egyenesen Franciaországgal szemben állítják fel.

A lap cikkét azzal fejezi be, hogy Franciaország és Nagybritannia katonai helyzete ma sokkal jobb, mint volt a csehszlovákiai krízis idején. A totális államok között véleménykülönbség van, míg

a demokrata államok egysége tökéletes.

A Berliner Zeitung Badoglio marsall libiai útjával kapcsolatban azt írja, hogy az olasz hadvezér végiglátogatja az utóbbi időben Libiába küldött olasz csapatok állomáshelyeit. Nincs ki zárva — írja a lap — hogy

Olaszország növelni fogja csapatok létszámát, hogy ezáltal kifejezésre juttassa, hogy nem szeretné, ha meglepetés érné Afrikában. Az olasz kormány ezekről az intézkedésekről idejében értesítette Londont, ami azt bizonyítja, hogy Olaszország mindenben ragaszkodik a múlt évi angol — olasz egyezmény szövegéhez.

Az angol köröket nagyon meglepte az a hír, hogy Lutze, SA. vezető, aki legutóbb Libyában járt, nemcsak polgári, hanem katonai szakértők is elkísérték útjára. Az angolok azért lettek idegesek ettől a hírtől, mert Libya nemcsak Tunisszal, hanem Szudánnal is határos.

Bodain francia bankvezér, Bonnet külügyminiszter meghitt barátjának római útja élen foglalkoztatja a sajtót. Bodain, kinek utazását nem cáfolták meg, hír szerint tervet vitt magával Rómába, hogy azt közölje Ciano gróf olasz külügyminiszterrel a francia — olasz ellentét rendezésére. Ez a terv azonos azzal a tervvel, amelyről a napokban hírt adtunk.

Francia politikai körökben úgy tudják, hogy Mussolini miniszterelnök minden körülmények között meg akarja tartani Malorca szigetét, akár szerződéses alapos is, mint tengerészeti és légi támaszpont. Hír szerint különben Madrid és Valencia ellen

február 25-én indul meg a nagy nemzeti támadás, ha ugyan addig a köztársaságiak le nem teszik a fegyvert.

Ötezer pengő jutalmat tűztek ki

a Dohány-uccai merénylet egyik tettesének kézrekerítésére

Budapestről jelentik: A rendőrség hétfőn reggel köröző levelet adott ki a Dohány-uccai merénylet egyik főszereplője, Jókedvü Miklós ellen. A rendőrség megállapította, hogy Jókedvü közönséges blúncselekményekért előzőleg már négy ízben elítélték és utóljára öt esztendő börtönbüntetést töltött ki lopásért és betörésért. Jókedvü Miklós, aki különben, állására nézve, mint cégvezető szerepelt, valószínűleg azzal a titokzatos fekete autóval menekült el, amelyet eddig még nem sikerült előkeríteni. Ezért a rendőrség az autó nyomravezetőjének 5000 pengő jutalmat tűzött ki.

Az Esti Újság jelenti, hogy Jókedvü Jurisz, tovsky Miklós, a rendőrség megállapítása szerint fontos szerepet játszott a Hungarista pártban és ő volt a párt vezető helyettese. Ő intézte a pártleltel kapcsolatos engedélyek ügyét. A rendőrség szerint csak felvette a magyaros hanzásu nevét, mert bűntett előléte miatt nem kaphatott engedélyt nevének magyarosítására. Kiderítette a rendőrség azt is, hogy sem előbbi, sem pedig felvett nevére nem szerzett utlevelet és így valószínűleg most is az ország területén buikál.

A csehszlovák — német átvonulási egyezmény az angol képviselőház előtt

Londonból jelentik: Az angol alsóház ülésén egyik munkaspárti képviselő felvilágosítást kért a német — csehszlovák átvonulási egyezményre vonatkozólag. — Hírek érkeztek arról, — mondotta — hogy a németek szabad átvonulást biztosítottak maguknak Csehszlovákia területén. Ha ez igaz, hogyan férhető ez össze Csehszlovákia annyit hangsúlyozott semlegességével?

Az angol külügyi államtitkár válaszában hang-

lyozta, hogy többszöri diplomáciai uton történt érdeklődésre sem kapták meg a választ.

Buttler ezután ígéretet tett arra nézve, hogy ismételt felvilágosítást kérnek az átvonulási egyezményre vonatkozólag.

Gyermekszerencsétlenségek Constantában

Constantából jelentik: Tegnap két gyermekszerencsétlenség történt Constantában. Pahontu Marin 8 éves gyermek az asztalon levő üvegből ivott, amely szublimátot tartalmazott. A gyermek szörnyű kínok között ki szenvedett. Nicolae Oprea garliceni gyermek szülei távollétét arra használta fel, hogy egy üveg pálinkát megigyon. A 4 éves gyermek másfélóra múlva meghalt.